

KOD 0002-JYA

Poäng totalt: <u>82,5</u> 83	U/G/VG
Poäng psykiatri: <u>33,5</u> 34	<u>VG</u>
Poäng somatiken: <u>49</u>	

Sven Olsson

Sven Olsson, 82 år, bor i en mellanstor stad i södra Sverige. Han lever ensam sedan 5 år då hans hustru avled i cancer. Sven bor på andra våningen i en hyreslägenhet. I huset finns en hiss. Sven är mest inomhus om dagarna. Han fördriver tiden med att titta på tv och läsa tidningar. Det är inte varje dag han går ut men några gånger i veckan tar han sin rollator och går till affären för att handla. Sedan hustruns bortgång har det blivit lite si och så med matlagningen. Sven tycker inte det är roligt att laga mat och äta själv så oftast äter han färdiglagad mat som han kan värma i mikrovågsugnen. Han har två barn men ingen av dem bor i stan så det är inte ofta han har sällskap vid måltiderna. Sven är rökare och trots att han vet att det är skadligt för hälsan har han ingen motivation till att sluta röka. På senaste tiden har Sven känt sig tröttare än vanligt och tycker det är jobbigt att gå ut och gå. Efter samtal med sin son ringer Sven till hälsocentralen där man bokar in honom på ett läkarbesök.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ HÄLSOCENTRALEN

Sven träffar läkaren på hälsocentralen. Utifrån de symtom som Sven beskriver och undersökningar som görs misstänker han att Sven har hjärtsvikt. Läkaren remitterar därför honom vidare till vidare till sjukhusets hjärtmottagning.

1. Ange 4 typiska symtom vid hjärtsvikt som Sven kan beskriva, förutom trötthet och illamående. (4p)

1	<u>svullna ben</u>		1
2	<u>orkeslöshet</u>		✓
3	<u>Andfäddhet</u>		1
4	<u>Viktökning (pga vätska i kroppen)</u>		0

Innan Sven lämnar hälsocentralen så har läkaren ordinerat prover som du ska ta. Förutom att du ska ta venprover så ska Sven också lämna ett urinprov. Du skickar med Sven ett provtagningsrör hem och instruerar honom hur han ska gå tillväga vid provtagningen.

2. Beskriv hur Sven ska gå tillväga vid urineringen för att urinprovet ska bli korrekt taget. (3p)

<p>Svar: <u>Morgon urin, Mittstråle (kissalite först i toaletten), Trättat underlivet innan urinprov tas.</u></p>	<p>3p</p>
---	-----------

50

KOD 0002-JYA

Sven Olsson, 82, år bor i en mellanstor stad i södra Sverige. Han lever ensam sedan 5 år då hans hustru avled i cancer. På senaste tiden har Sven känt sig tröttare än vanligt och tycker det är jobbigt att gå ut och gå. Efter samtal med sin son ringer Sven till hälsocentralen där man bokar in honom på ett läkarbesök. Sven träffar läkaren på hälsocentralen som ställer frågor om Svens status för att samla sig en bild om Svens problem och behov. Sven beskriver bl a att han lätt blir andfådd när han är ute och går, att han har en sämre fysisk förmåga, hans fötter och underben är svullna och han säger att han ofta är uppe på natten och kissar. Utifrån Svens beskrivning och de undersökningar som görs misstänker läkaren att Sven har hjärtsvikt. Läkaren remitterar därför honom vidare till vidare till sjukhusets hjärtmottagning. Innan Sven lämnar hälsocentralen så har läkaren ordinerat prover som du ska. Förutom att du ska ta venprover så ska Sven också lämna ett urinprov.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ HÄLSOCENTRALEN

Innan Sven går hem så tar du de ordinerade venproverna. Läkaren har ordinerat många analyser, bl a är BNP ordinerat.

3. I vilken ordning tar du de ordinerade provtagningsrören? Sätt siffra bakom varje färg i den ordning som du ska ta venprovvrören. (4p)

Elstatus, grönt rör	3	✓
Blodstatus, lila rör	2	✓
Koagulationsstatus, blått rör	1	1
Glukosvärde, rosagrått rör	4	1

4. Besvara nedanstående frågor (1p/fråga) (2p)

Vad är BNP?	Ett prov som mäts vid hjärtsvikt. Hjärtat utsöndrar BNP när hjärtat ej orkar (pga vätska) Enzym.	✓
Var utsöndras BNP?	Hjärt muskelceller utsöndrar	✓

Sven får en tid till hjärtmottagningen om tre veckor men när det gått två veckor känner han sig sämre och är orolig och ringer därför 1177. Eftersom att Sven nyligen varit på hälsocentralen och symtomen har förvärrats rekommenderar sjuksköterskan Sven att uppsöka akutmottagningen.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ AKUTMOTTAGNINGEN

Du tar emot Sven och gör de kontroller som ska göras när en patient med Svens besvär kommer till akuten. Du kontrollerar puls, blodtryck och EKG.

5. Besvara nedanstående frågor (1p/fråga) (5p)

Vad heter artären som du palperar vid pulskontrollen? (medicinsk terminologi)	arteria radialis	L
Vad observerar du förutom frekvensen vid pulskontrollen?	a) Fyllnad b) svag/hård?	3 1
Vad heter artären i armvecket som du lägger stetoskopet på vid blodtrycksmätningen? (medicinsk terminologi)	arteria brachialis	1
Hur mycket över palpabel puls pumpar du upp blodtrycksmanschetten?	30 mmhg	1

KOD 000Z-JYA

Vilken del i retledningssystemet är det som normalt ger impulser för hjärtfrekvensen?

Innan Sven går hem från hälsocentralen så tar du de ordinerade venproverna., bland annat BNP ordinerat. Sven får en tid till hjärtmottagningen om tre veckor men när det gått två veckor känner han sig sämre och är orolig och ringer därför 1177. Eftersom att Sven nyligen varit på hälsocentralen och symtomen har förvärrats rekommenderar sjuksköterskan Sven att uppsöka akutmottagningen. Du tar emot Sven och gör de kontroller som ska göras när en patient med Svens besvär kommer till akuten.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ AKUTMOTTAGNINGEN

Du samtalar med Sven för att bilda dig en uppfattning om hans situation och dokumenterar detta i patientjournalen.

6. Utifrån kurslitteraturen ange 3 sökord samt 3 relevanta frågor som tillhör i omvårdnadsstatus som du ställer till Sven för att du ska få en uppfattning om problemet han söker för (sökord och frågor ska höra ihop och vara relevanta för poäng) (6p)

Aktuellt statussökord	Fråga som du ställer:
Andning	Hur upplever du andningen? Har den förvärrats? (Kan han tala en hel mening)
Elimination	När kissade du senast? Var det en stor eller liten mängd?
Aktivitet	Är du begränsad så du ej orkar gå? Kan du gå 10 steg utan att bli andfådd?

Sven träffar läkaren och det bestäms att Sven ska läggas in på hjärtavdelningen för att göra den utredning som är planerad samt att han ska få diuretika p g a symtom som han upplever. Då det är många patienter på akuten just nu har du inte hunnit sätta PVK.

6p

KOD 0002-JYA

För att bilda dig en uppfattning om Svens situation samtalar du med honom och dokumenterar detta i patientjournalen. Du frågar Sven om varför han söker sjukvård akut. Sven beskriver att han upplever ökad andfåddhet. Du frågar om hans familjeförhållande samt frågar, om han har kontakt med distriktssköterska. Sven svarar att han inte har kontakt med någon distriktssköterska då han bara de sista månaderna känt sig sämre. När du tar omvårdnadsstatus så frågar du honom om hur han upplever sin andning och om underbenen är svullna, du frågar om hur hans aptit är och när det gäller. Sven träffar läkaren och det bestäms att Sven ska läggas in på hjärtavdelningen för att göra den utredning som är planerad samt att han ska få diuretika p g a symtom som han upplever. Då det är många patienter på akuten just nu har du inte hunnit sätta PVK. Du rapporterar över till hjärtavdelningen med hjälp av SBAR.

DU ÄR SJKSKÖTERSKA PÅ HJÄRTAVDELNINGEN

Du tar emot rapport från sjuksköterskan på akutmottagningen.

7. **Förutom att presentera sig och uppge Svens namn och personnummer, beskriv 1 exempel på vad varje bokstav kan innefatta vid överrapporteringen, som är relevant utifrån den information du fått i detta patientfall. (enbart förklaring av vad bokstaven betyder ger inte poäng) (4p)**

S	söker vård pga ökad andfåddhet	✓
B	hjärtsvik, ej kontakt med distriktssjuksköterska.	✓
A	NEWS kontrollen, andningsfrekvens. Det aktuella just nu!	✓
R	Har ej PVK, ska få diuretika enligt ordination överflyttning till hjärtavdelning. Är vi överens?	✓

När Sven kommer till avdelningen så sätter du en PVK för att kunna ge diuretika. Du tar nya NEWS-kontroller.

8. **Vad är det du mäter med en pulsoximeter, förutom pulsen? (1p)**

Svar: Sättningen.
Hur många syremolekyler som bundit till hemoglobinet.

När du ska sätta den perifera venkatetern så har du svårt att hitta någon ven som du känner skulle fungera att sätta en PVK i. Trots att du har god belysning och att du stasar med stasband kan du inte hitta något lämpligt kärl.

9. **Ange 3 åtgärder som du kan vidta vid PVK-sättningen för att venerna ska framträda tydligare förutom att använda stasband och ha god belysning. (3p)**

1	Värme (ex hande med lite varmt vatten i över kärllet.)	✓
2	Blodtrycksmätare (40 mmHg)	✓
3	"Pumpa" handen, ha armen nedåt.	✓

KOD 0002-JYA

Sven ska läggas in på hjärtavdelningen och du tar emot rapport från sjuksköterskan på akutmottagningen. Hon rapporterar med stöd av SBAR. Hon beskriver att Sven sökt på grund av andfåddhet, att han bara haft mindre besvär av detta i ett par månader men att det nu blivit värre. Hon rapporterar de vitala parameterar som hon kontrollerat och att PVK behöver sättas och att läkaren har ordinerat diuretika som ska ges på hjärtavdelningen. När Sven kommer till avdelningen så sätter du en PVK för att kunna ge diuretika. Du tar nya NEWS- kontroller. När du ska sätta den perifera venkatetern så har du svårt att hitta någon ven som du känner skulle fungera att sätta en PVK i. Trots att du har god belysning och du att stasar med stasband kan du inte hitta något lämpligt kärl.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ HJÄRTAVDELNINGEN

Du handleder sjuksköterskestudenten Lina som är med när du ska sätta PVKn ni diskuterar olika frågeställningar runt PVK.

10. Sätt kryss i rutan med rätt påstående (1/rätt svar) (7p)

Hur länge kan Sven ha kvar PVK:n, såvida behovet kvarstår och komplikation inte uppstått, innan den bör avlägsnas eller bytas?	1 dygn	2-3 dygn, 72h X	3-5 dygn
Hur ofta ska inspektion av PVK göras?	minst varannan timme	minst 3 ggr/dygn X	minst 1 g/dygn
Vilken är den vanligaste komplikationen till PVK?	Blödning	Tromboflebit X	Infektion
Var bör en PVK placeras i första hand?	Handrygg X	Armvecket	Handledens insida
Om du stasar med blodtrycksmanschett, vilket tryck pumpar du upp blodtrycksmanschetten till?	Ca 40 mm/Hg X	Ca 80 mm/Hg	100 mm/Hg
Vilken åtgärd kan bidra till att förebygga tromboflebit?	Desinfektera insticksstället dagligen	Välja så liten PVK som möjligt X	Skydda PVKn med en linda
Vilka är de tidigaste symtomen på tromboflebit?	Rödfärgad palpabel sträng i kärlet	Svullnad och värmeökning	Rodnad och ömhet X

70

KOD 0002-JYA

Du handleder sjuksköterskestudenten Lina som är med när du ska sätta PVKn ni diskuterar olika frågeställningar runt PVK.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ HJÄRTAVDELNINGEN

Sven syresätter sig inte tillräckligt därför sätter du 2 liter syrgas som du har generell ordination på att administrera. Du administrerar syrgasen via en näsgrimpa. Sven ska göra en lungröntgen och när ni ska köra i väg till röntgen byter du syrgaskällan till en transportabel syrgastub på 2,5 liter. Du är osäker på om syrgastuben kommer att räcka och du behöver därför räkna ut om syrgasen räcker tills Sven kommer tillbaka till avdelningen igen. Du tittar på manometern för att bedöma hur länge syrgasen räcker. Ordinationen är 2 liter/minut och manometern visar 175 bar.

11. Hur länge kommer syrgastuben att räcka? Svara i timmar och minuter. (2p)
(avrunda enligt matematisk grundregel)

Svar: 3 timmar och 39 minuter. //

När Sven kommer tillbaka till avdelningen ger du honom omvårdnadsråd som kan göra att han syresätter sig bättre.

12. Ge exempel på 2 omvårdnadsråd du kan ge till Sven så hans syresättning kan bli bättre. (2p)

1	Sitta UPP + in genom munnen ut genom näsan
2	Motståndsandning

Det är morgon igen och du får rapport av nattsköterskan att natten varit lugn Sven har sovit mestadels, han har bara varit uppe och kissat ett par gånger. Inför rondens på förmiddagen behöver du göra kontroller och observationer som kan ha betydelse för hur Svens fortsatta hjärtsviktsbehandling ska fortlöpa.

13. Ange två observationer/kontroller som du gör som du kan rapportera om på rondens som kan ha betydelse för Svens fortsatta hjärtsviktsbehandling (2p)

1	Vikt.
2	Vätskeintaget.

5p

KOD 0002-JYA

Sven syresätter sig inte tillräckligt därför sätter du 2 liter syrgas som du har generell ordination på att sätta. Du administrerar syrgasen via en näsgrimpa. Sven ska göra en lungröntgen och när ni ska köra i väg till röntgen byter du syrgaskällan till en transportabel syrgastub på 2,5 liter. Du är osäker på om syrgastuben kommer att räcka och du behöver därför räkna ut om syrgasen räcker tills Sven kommer tillbaka till avdelningen igen. När Sven kommer tillbaka till avdelningen ger du honom omvårdnadsråd som kan göra att han syresätter sig bättre. På morgonen får du rapport av nattsköterskan att natten varit lugn. Sven har sovit mestadels, han har bara varit uppe och kissat ett par gånger. Inför rondens kontrollerar du Svens tillstånd.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ HJÄRTAVDELNINGEN

På rondens rapporterar du dina iakttagelser och ni beslutar att Sven behöver ytterligare vätskedrivande läkemedel intravenöst. Du ska administrera 40 mg Furix iv. Sven är ordinerad denna dos två gånger detta dygn. Du ger Sven första dosen klockan 10.00 och nästa dos kl 14.00.

14. Motivera varför ger du inte ger den andra dosen på kvällen, kl.22.00 vilket kan upplevas som ett rimligt tidsintervall (1p)

Svar: Furix är vätskedrivande om Furix skulle ges 22.00 skulle Sven få gå upp mitt i natten för att kissa.

Du går igenom riskbedömningsinstrumenten som finns i Senior Alert och kommer fram till att Sven har risk för att bli undernärd. Du gör en energibedömning under ett dygn och efter uträkningar ser du att Sven inte tillgodoser sitt energibehov.

15. Ange 4 faktorer som du tar hänsyn till när du beräknar Svens energibehov (4p)

1	Ålder	/
2	BMI längd, vikt	/
3	Aktivitet	/
4	Sjukdom	✓

Vid uträkningen ser du att Sven behöver öka sitt energiintag för att inte minska ytterligare i vikt.

16. Ge förslag på 4 råd som du kan ge till Sven som gör att hans energiintag (kcal) ökar. (4p)

1	Berika maten, ex, fet gräddde i säs, smör på moset mer säs,	/
2	Äta flera mellanmål, äta oftare. gör så maten ser trevlig ut	/
3	Minska nattfastan (ej 11 timmar)	/
4	Näringsdryck	/

KOD 0002-JYA

På rondan rapporterar du dina iakttagelser och ni beslutar att Sven behöver ytterligare vätskedrivande intravenöst. Du ska administrera 40 mg Furix iv. Sven är ordinerad denna dos två gånger detta dygn. Du ger Sven första dosen klockan 10.00 och nästa dos kl 14.00. När du beräknar Svens energibehov och kommer fram till att han behöver öka i vikt. Du ger honom råd angående hans kost.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ HJÄRTAVDELNINGEN

Sven är nu färdigbehandlad och ska återvända till hemmet. Kontakt är tagen med distriktssköterskan för uppföljning. Inför hemgången ger du Sven egenvårdsråd gällande hjärtsvikten som kan göra att han inte behöver komma in till sjukhuset p g a försämring i sjukdomen.

17. Beskriv 3 egenvårdsråd som du ger till Sven vid hemgången som kan bidra till att han inte försämras i sin hjärtsvikt (3p)

1	Regelbunden vikt kontroll	✓
2	Vätske lista (vätskerestriktion)	✓
3	Kontakt med distriktssköterska	✓

Du skriver en omvårdnadsepikris som du signerar och daterar.

18. Beskriv vilka uppgifter som omvårdnadsepikrisen bör innehålla förutom allmänna uppgifter som Svens patientdata, information om/till närstående, vårdtid, patientansvarig sjuksköterska och läkare samt uppgifter om vem som skrivit epikrisen? Ge 4 förslag. (4p)

1	Varför sven uppsökt vård	✓
2	Vilka åtgärder som vidtagits	✓
3	eventuell uppföljning ex pga återtag	✓
4	Vart patienten kan vända sig vid frågor	✓

19. Vilken lag är det som i huvudsak styr att du ska skriva en omvårdnadsepikris? (1p)

Svar: Patientdatalagen.

KOD 0002-JYA**Magnus Eriksson**

Magnus Eriksson är 45 år och bor i en liten stad och är gift med Karin Eriksson, tillsammans har de två söner, 10 och 13 år. Magnus är egenföretagare inom byggbranschen och har 17 anställda. Under det senaste året har firman inte gått särskilt bra och det har nu gått så långt att han kommer behöva säga upp medarbetare. Detta har tagit honom hårt, den egna ekonomin har även blivit lidande. Under de senaste månaderna har Magnus blivit mer tillbakadragen och lättretlig. När han inte är på jobbet ligger han mest i soffan och tittar på TV, de aktiviteter som han och sönerna tidigare delat har han nu helt tappat intresset för. Magnus har även frekvent börjat konsumera alkohol, vilket han tidigare varit mycket måttlig med. Karin har börjat bli mycket orolig för sin man då hon upplever honom som personlighetsförändrad, därför har hon kontaktat den psykiatriska telefonrådgivningen, vilka har rekommenderat Magnus och Karin att uppsöka den psykiatriska akutmottagningen.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ DEN PSYKIATRISKA AKUTMOTTAGNINGEN

Du möter Magnus och Karin i väntrummet och säger till paret att du vill prata med dem om anledningen till besöket på mottagningen. Du säger vidare att du gärna vill börja med att prata med båda tillsammans och frågar Magnus om han tycker det är ok och att ni därefter, om han vill, också kan ha en stund på tu man hand. Magnus säger att det låter bra och ni slår er ned och börjar ert samtal.

20. Utforma fyra relevanta öppna frågor, två till Magnus och två till Karin, som ger dem möjlighet att berätta om anledningen till deras besök. Motivera tydligt ditt val av frågor genom att beskriva vilket syfte du har med respektive fråga. (4+4p)

	Öppna frågor (4p)	Motivering/ frågans syfte (4p)
1. Riktad till Magnus	Vad tror du är anledningen till att du är här idag?	Undersöka om Magnus själv har uppmärksammat förändringarna.
2. Riktad till Magnus	Vad tror du att vi på psykiatrin kan göra för att hjälpa dig?	Vilka förväntningar Magnus har som vi ska hjälpa till med.
3. Riktad till Karin	Vilka förändringar har skett? Och hur har de påverkat dig?	Tydighet i vilka förändringar som hur de påverkat Karin.
4. Riktad till Karin	Vad är dina förväntningar av vad psykiatrin?	Undersöka vilka förväntningar Karin har av både Magnus och av psykiatrin.

8

KOD 0002-JYA

Magnus Eriksson är 45 år och bor i en liten stad och är gift med Karin Eriksson, tillsammans har de två söner, 10 och 13 år. Magnus är egen företagare inom byggbranschen och har 17 anställda. Under de senaste månaderna har Magnus blivit mer tillbakadragen och lättretlig. När han inte är på jobbet ligger han mest i soffan och tittar på TV, de aktiviteter som han och sönerna tidigare delat har han nu helt tappat intresset för. Magnus har även frekvent börjat konsumera alkohol, vilket han tidigare varit mycket måttlig med. Magnus upplever vardagen som totalt meningslös och har tappat tron på att det ska finnas någon lösning på hans situation. Karin berättar att hon är både arg och orolig över att Magnus har gett upp så lätt och att han är så oengagerad i allt, henne, barnen, hemmet och vännerna.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ DEN PSYKIATRISKA AKUTMOTTAGNINGEN

Med bakgrund av vad du nu vet, börjar du fundera över vilka psykiatriska sjukdomar Magnus kan tänkas lida av.

21. Ange 2 psykiatriska sjukdomar/ohälsotillstånd du kan ana/misstänka att Magnus lider av och motivera dina svar. (4p)

	Sjukdomar/ohälsotillstånd	Motivering
1	Depression	tappat intresse för aktiviteter Vardagen är helt meningslös och ingen tro. Ligger mest i soffan
2	Bipolär	lättröttlig, tillbaka dragen ökad alkoholkonsumtion

↑
Typ?

↑
Kanske inte helt
överens med
symtom på
mani/depression vid
bipolaritet typ 1/2

KOD 0002-JYA

Magnus Eriksson är 45 år och bor i en liten stad och är gift med Karin Eriksson, tillsammans har de två söner, 10 och 13 år. Magnus är egen företagare inom byggbranschen och har 17 anställda. Under de senaste månaderna har Magnus blivit mer tillbakadragen och lättretlig. När han inte är på jobbet ligger han mest i soffan och tittar på TV, de aktiviteter som han och sönerna tidigare delat har han nu helt tappat intresset för. Magnus har även frekvent börjat konsumera alkohol, vilket han tidigare varit mycket måttlig med. Magnus upplever vardagen som totalt meningslös och har tappat tron på att det ska finnas någon lösning på hans situation. Karin berättar att hon är både arg och orolig över att Magnus har gett upp så lätt och att han är så oengagerad i allt, henne, barnen, hemmet och vännerna. Mot bakgrund av vad du nu känner till tänker du att Magnus t.ex. kan ha drabbats av ett utmattningssyndrom eller av ett förstämningssyndrom, så som egentlig depression eller bipolär sjukdom

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ DEN PSYKIATRISKA AKUTMOTTAGNINGEN

För att få ytterligare förståelse för Magnus psykiska status kan det vara rimligt att du ber honom att fylla i självskattningsinstrument angående sin situation

22. Ange tre relevanta instrument för att identifiera Magnus psykiska status. Beskriv tydligt vilka områden respektive instrument avser att bedöma/skatta. (2+2p)

	Bedömnings-/skattningsinstrument.	Avser bedöma/skatta
1	suicidstegen	Om Magnus har planerat/tänkar på att göra suicid, För att uppmärksamma detta.
2	VAS-skalan	VAS är bra och kan mäta fela saker, ex hur han mår just nu. Viktigt att följa upp kontinuerligt med VAS.

2

1

Subjektiva upplevelser

Efter att läkaren Anna Hansson har tagit del av din bedömning, Magnus skattning av sin psykiska status och hon själv har talat med Magnus och Karin, ställer hon diagnosen *egentlig depression*. Hon ordinerar SSRI-preparatet Sertralin.

23. Vilken verkningsmekanism har Sertralin? (1P)

Verkningsmekanism
Höjer seratoninhalten.

Återupptagshämmare

KOD 0002-JYA

Magnus Eriksson är 45 år och bor i en liten stad och är gift med Karin Eriksson, tillsammans har de två söner, 10 och 13 år. Magnus är egen företagare inom byggbranschen och har 17 anställda. Under de senaste månaderna har Magnus blivit mer tillbakadragen och lättretlig. När han inte är på jobbet ligger han mest i soffan och tittar på TV, de aktiviteter som han och sönerna tidigare delat har han nu helt tappat intresset för. Magnus har även frekvent börjat konsumera alkohol, vilket han tidigare varit mycket måttlig med. Magnus upplever vardagen som totalt meningslös och har tappat tron på att det ska finnas någon lösning på hans situation. Du misstänker att Magnus t.ex. kan ha drabbats av ett utmattningssyndrom eller av ett förstämningssyndrom, så som egentlig depression eller bipolär sjukdom

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ DEN PSYKIATRISKA AKUTMOTTAGNINGEN

Läkaren Anna har berättat för Magnus att hon ordinerar honom ett antidepressivt läkemedel och hon erbjuder honom en plats på en psykiatrisk vårdavdelning, vilket Magnus ställer sig positiv till. Efter samtalet med Anna berättar Magnus för dig att han inte riktigt förstått vad det är för sorts läkemedel han har ordinerats och hur det ska hjälpa honom.

24. Förklara på ett lättförståeligt för Magnus och Karin vilken effekt antidepressiva läkemedel har (ge minst två exempel). (2P)

Svar	antidepressiva läkemedel har först en effekt som kan leda till att du mår sämre, sen mår du bättre och då är det viktigt att ej sluta med läkemedlet för då kommer du må sämre igen och ökad suicidrisk föreligger. Den är till för att bryta depression och må bra tillslut.
------	---

2

25. Vid initial behandling med antidepressiva läkemedel vad är det viktigt att vara observant på? (1P)

Svar	suicidrisk.
------	-------------

1

26. Utöver farmakologisk behandling, är Elektrokonvulsiv behandling (ECT) ett alternativ. Förklara på ett lättförståeligt för Magnus och Karin vad ECT är och vilken förväntad effekt ECT har (ge minst två exempel). (2P)

Svar	ECT är en behandling då man blir sövd och sedan kopplas två elektroder på huvudet och en elektisk stöt ges som framkallar en kramp, krampen varar i cirka 15 sekunder. Under sövningen får man ett muskelavslappande läkemedel. Effekten av ECT är att bryta depression. Evidens visar att det ger bra effekt och behandlingen individanpassas angående elektronisk kraft sam hur många gånger den ska utföras.
------	---

2

KOD 0002-JYA

Magnus Eriksson är 45 år och bor i en liten stad och är gift med Karin Eriksson, tillsammans har de två söner, 10 och 13 år. Magnus är egen företagare inom byggbranschen och har 17 anställda. Under de senaste månaderna har Magnus blivit mer tillbakadragen och lättretlig. När han inte är på jobbet ligger han mest i soffan och tittar på TV, de aktiviteter som han och sönerna tidigare delat har han nu helt tappat intresset för. Magnus har även frekvent börjat konsumera alkohol, vilket han tidigare varit mycket måttlig med. Magnus upplever vardagen som totalt meningslös och har tappat tron på att det ska finnas någon lösning på hans situation. Du misstänker att Magnus t.ex. kan ha drabbats av ett utmattningssyndrom eller av ett förstämningssyndrom, så som egentlig depression eller bipolär sjukdom. Han har ordinerats antidepressiva läkemedel.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ DEN PSYKIATRISKA AKUTMOTTAGNINGEN

Läkaren Anna bedömer att Magnus lider av en allvarlig psykisk störning och bör läggas in på en psykiatrisk avdelning. Om läkaren och Magnus inte kommer överens om behovet av heldygnsvård, kan en speciell lag om vård bli aktuell.

27. Ange namnet på lagen, som om den tillämpas inverkar på Magnus självbestämmande (skriv ut hela namnet). (1p)

Svar: Lagen om psykiatrisk tvångsvård LPT 1

28. Ange ytterligare två lagar (som reglerar psykiatrisk vård och socialtjänst) som kan vara aktuella för patienter inom psykiatrisk vård (skriv ut hela namnen). (2p)

	Lagar	
1.	<u>Lagen om rättspsykiatriskvård</u>	<u>LRV</u>
2.	<u>Lagen om vård av barn</u>	<u>LVB</u>

Efter att du och Magnus har pratat lite vidare om vårdavdelningsmiljön och hur det kan vara att vårdas där, bestämmer sig Magnus för att acceptera heldygnsvård. ^{unga} ^u

29. Magnus och Karin har två minderåriga barn. Om du skulle misstänka att barnen far illa vad är då din skyldighet att göra? (2p)

Vad? (1p)	Varför (1p)
<u>Anmäla till socialtjänsten</u>	<u>Barn ska inte fara illa pga hemsituation. Skyldighet som sjuksköterska att anmäla om misstanke finns.</u> <u>örösanmälan</u>

KOD 0002-JYA

Magnus Eriksson är 45 år och bor i en liten stad och är gift med Karin Eriksson, tillsammans har de två söner, 10 och 13 år. Magnus är egen företagare inom byggbranschen och har 17 anställda. Under de senaste månaderna har Magnus blivit mer tillbakadragen och lättretlig. När han inte är på jobbet ligger han mest i soffan och tittar på TV, de aktiviteter som han och sönerna tidigare delat har han nu helt tappat intresset för. Magnus har även frekvent börjat konsumera alkohol, vilket han tidigare varit mycket måttlig med. Magnus upplever vardagen som totalt meningslös och har tappat tron på att det ska finnas någon lösning på hans situation. Karin berättar att hon är både arg och orolig över att Magnus har gett upp så lätt och att han är så oengagerad i allt, henne, barnen, hemmet och vännerna. Du misstänker att Magnus t.ex. kan ha drabbats av ett utmattningssyndrom eller av ett förstämningssyndrom, så som egentlig depression eller bipolär sjukdom. Magnus har ordinerats antidepressiva läkemedel och läggs frivilligt in på en psykiatrisk vårdavdelning.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ EN PSYKIATRISK VÅRDAVDELNING

Du har hämtat Magnus Eriksson från den psykiatriska mottagningen till den psykiatriska vårdavdelning där Du jobbar. Vid ankomsten uppmärksammar du att han luktar alkohol. Eftersom alkohol är kontraindicerat med vissa antidepressiva läkemedel så bestämmer du dig för att ta reda på om Anders är alkoholpåverkad.

30. Förutom blodprov, hur kan alkoholhalten mätas genom? (1P)

Svar	Alkoholmätare
------	---------------

Det framkommer att Magnus under flera veckors tid har konsumerat alkohol, mer än vad han tidigare uppgett. Han har dolt konsumtionen för sin fru genom att bl.a. gömma flaskor. Det bestäms därför att Magnus är i behov av en alkoholavgiftning innan antidepressiv behandling kan påbörjas.

31. Vilka två vitalparametrar är det viktigt att observera vid alkoholavgiftning (2p)

1	Blodtryck
2	Temp

32. Vilket allvarligt ohälsotillstånd kan uppkomma vid abstinens och vilka är symtomen? (2P)

Ohälsotillstånd	Dilirium Tremens
Symtom	Kallsvettig, skakningar, parkinsonism? abstinens

↳ Hallucinationer

KOD 0002-JYA

Magnus Eriksson är 45 år och bor i en liten stad och är gift med Karin Eriksson, tillsammans har de två söner, 10 och 13 år. Magnus är egen företagare inom byggbranschen och har 17 anställda. Under de senaste månaderna har Magnus blivit mer tillbakadragen och lättretlig. När han inte är på jobbet ligger han mest i soffan och tittar på TV, de aktiviteter som han och sönerna tidigare delat har han nu helt tappat intresset för. Magnus har även frekvent börjat konsumera alkohol, vilket han tidigare varit mycket måttlig med. Magnus upplever vardagen som totalt meningslös och har tappat tron på att det ska finnas någon lösning på hans situation. Du misstänker att Magnus t.ex. kan ha drabbats av ett utmattningssyndrom eller av ett förstämningssyndrom, så som egentlig depression eller bipolär sjukdom. När Magnus läggs in på den psykiatriska avdelningen luktar han alkohol, du bestämmer dig att testa hans utandningsluft med en alkometer, han blåser nästan 2 promille. Det är viktigt att regelbundet kontrollera Magnus puls och blodtryck.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ EN PSYKIATRISK VÅRDAVDELNING

Om alkohol har konsumerats under en längre tid är det vanligt med intramuskulära injektioner med Neurobion (vitamin B1, B6 och B12) vid inläggning på en psykiatrisk avdelning.

33. Vilket ohälsotillstånd kan förebyggas med Neurobioninjektioner? (1P)

Svar	Alkoholdemens (Wickness)
------	-------------------------------------

0,5

Wernicke/Korsakoff

34. För att motverka att Magnus får abstinenssymtom ordinerar läkaren ett läkemedel, vilket är vanligt förekommande vid abstinensbehandling. Ange läkemedels- eller substansnamn och beskriv dess verkningsmekanism. (2P)

Läkemedel	Verkningsmekanism
Heminivrin.	blockerar i synapsen.

1

↙ användes förr
nu stesolid, ibland sobril

KOD 0002-JYA

Magnus Eriksson är 45 år och bor i en liten stad och är gift med Karin Eriksson, tillsammans har de två söner, 10 och 13 år. Magnus är egen företagare inom byggbranschen och har 17 anställda. Under de senaste månaderna har Magnus blivit mer tillbakadragen och lättretlig. När han inte är på jobbet ligger han mest i soffan och tittar på TV, de aktiviteter som han och sönerna tidigare delat har han nu helt tappat intresset för. Magnus har även frekvent börjat konsumera alkohol, vilket han tidigare varit mycket måttlig med. Magnus upplever vardagen som totalt meningslös och har tappat tron på att det ska finnas någon lösning på hans situation. Du misstänker att Magnus t.ex. kan ha drabbats av ett utmattningssyndrom eller av ett förstämningssyndrom, så som egentlig depression eller bipolär sjukdom. När Magnus läggs in på den psykiatriska avdelningen luktar han alkohol, du bestämmer dig att testa hans utandningsluft med en alkometer, han blåser nästan 2 promille. Det framkommer att Magnus under flera veckors tid har konsumerat alkohol, mer än vad han tidigare uppgett, det bedöms att Magnus skall alkoholavgiftas, han ordinerar därför neurobion och stesolid.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ EN PSYKIATRISK VÅRDAVDELNING

Magnus har nu varit inlagd i 24h och blåser nu 0 promille i alkometern, han har ännu inte behövt någon medicinering för abstinenssymtom utan verkar i stort sett helt opåverkad. Du sätter dig därför ned med Magnus för att diskutera en omvårdnadsplan. Magnus berättar för dig att han ofta drabbas av panikångest och vill gärna ha hjälp med det.

För att kunna utvärdera ångest, behöver du sätta upp ett omvårdningsmål

35. Beskriv hur ett sådant mål skulle kunna se ut (3P)

Vad är målet	Att kunna hantera sin panikångest, ev avleda den i tidigt stadium.
Hur skall det mätas	Vas-skala, vid varje tillfälle
När skall det utvärderas	utvärderas efter 5 dagar // alternativt om Magnus är inlagd varje rond.

3

36. Vilka omvårdningsåtgärder finner du lämpliga för att hjälpa Magnus att hantera sin ångest. Ge två exempel (2P)

	Omvårdningsåtgärder
1.	Andas ifyrkant
2.	Göra saker som får Magnus att må bra, samt informera så Magnus förstår hur ångest fungerar.

2

KOD 0002-JYA

Magnus Eriksson är 45 år och bor i en liten stad och är gift med Karin Eriksson, tillsammans har de två söner, 10 och 13 år. Magnus är egen företagare inom byggbranschen och har 17 anställda. Han har nyligen skrivits ut från en psykiatrisk vårdavdelning där han vårdats i 3 veckor för depression och alkoholavgiftning.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ EN PSYKIATRISK ÖPPENVÅRDSMOTTAGNING

Du skall träffa nu Magnus och hans fru Karin för uppföljning. Enligt utgångspunkterna för familjefokuserad omvårdnad så är det inte enbart Magnus som lider av den depression och den alkoholproblematik som han lever med. Sjukdomarna påverkar också övriga familjemedlemmar. Dessutom påverkas de konsekvenserna sjukdomarna får i familjens vardag, av samtliga familjemedlemmars föreställningar och förhållningssätt till varandra.

37. Vilka frågor finner du lämpliga att ställa till Magnus och Karin för att hjälpa dem att reflektera över den ömsesidiga påverkan i familjen. Ställ en fråga till Magnus och en till Karin (2 p).

Riktad till Magnus	Hur känner du angående hur din sjukdom har påverkat vardagen och din familj?	1 Ja/ nej
Riktad till Karin	Har Magnus sjukdom påverkat situationen hemma? Hur?	

38. Vilka frågor finner du lämpliga att ställa till Magnus och Karin så att de kan få en förståelse för hur de kanske var och en skulle kunna hjälpa varandra att hantera den aktuella familjesituationen. Ställ en fråga till Magnus och en till Karin (2p).

Riktad till Magnus	Vad kan du göra för att hjälpa Karin?	2
Riktad till Karin	Vad skulle du kunna göra för Magnus för att hantera familjesituationen?	

Magnus och Karin är mycket nöjda med ditt professionella och vänliga bemötande. Slutet gott, allting gott.